Poczciwy O. Kolberg darował
d. 7 Maja 1887. Estreicher

Pieśni słowenskie
zebrane
przez Emila Korytko

O. Kolberg

nabyłem w Lublanie
w r. 1857.

SLOVÉNSKE

PÉSMI,

krajnſkiga naróda.

zebrał Korytko Emil

Pervi svésik.

V LJUBLJANI.

Natiſnil jih je, in na prodaj jih ima Joshef Blasnik, na brégi, Nr. 190.

1839.

SLOVÉNSKE PÉSMI.

Shenitne péſmi.

1.

Blishej, blishej jésdi Shumar,
Blishej, blishej njêga drug,
Blishej Shumarſka drúſhina:
„Kaj nam hózhe ôzha Shúmar;
Kaj nam hózhe njêga drug?“
„„Hózhe váſho lépo hzhérko,
Hozhe váſho lépo hzhérko;
Zhe ſamí je nam ne dáſte,
Jo po ſíli vsámemo —
Dájte, dájte, máti! hzhérko,
Ker moshjé jo próſijo!““
„Le ſ' jo, le ſ' jo sbêri Shúmar!
Le ſ' jo sbêri njêga drug,
Sbéri Shúmarſka drúſhina.“
„„Le ſem, le ſem hzhérka lépa,
Sem prelépa mláda hzhérka!““ —

2.

PÊSEM,

ktéra ſe pôje, kadar ſe nevêſta is ozhétoviga doma v sheninoviga pélje.

„Le prozh, le prozh od hiſhe s njó!
De ne bo krúha trátila,
De ne bo prága blatila!“

„Prelépo môje veſelje,
Ki je po vôdi ſplávalo!
Létoſ ſim ſ'jala majoran,
K létu pa ſhe kopriv ne bóm,
Létoſ ſim s fantmi derkala,
K létu bom sibko tákala —
Létoſ ſim ſhtéla tolarze;
K létu bom ſhtéla povojze.

3.

PÉSEM,

které ſe poje, kadar sa nevéſto v jabelko poberajo.

Le ſem, le ſem híſhni ôzha,
Ino tudi hiſhna mati!
Le ſem ſe pomikájte,
V jabelko potikájte!
Le ſem, le ſem brat in ſèſtra!
K shivlénju pomagájte,
Ino túdi rádi dájte. —
Le ſem, le ſem ſtrizi, ujzi!
Ino túdi zéla shláhta!
Kaj ſe bóte ſpoglédváli,
Ko bi rádi nizh ne dáli?
Nevéſti bo dnarjov tréba,
Bóde síb'ko kupovála,
Bóde ſinka v nji sibála,
Bóde dalezh prepeljána:
Zhes tri gore selene,
Zhes tri vode ſtudene!

Shenítne péſmi is Metlíke.

1.

Jes shalújem, túshen hodim,
Vſe savoljo têbe.
Jes bi hôtel rad posnáti
Právo, ljúbo ſvôjo. —
De bi tvôje zhérne ozhi
Sa máno glédale,
De bi tvôje béle roke
Mêne objémale,
De bi tvôje ſládke uſta
Mene kuſhovale.
Al je danſ priſhel dan,
De ſe sarozhiva,
Tvoje ſerze, moje ſerze
Skupaj saſtaviva.

2.

Snaſh ti, duſha, ko ſi moja bila,
Na mojim krilu turſhko kavo*) pila,
Grosne ſolse lila.
Moje druge, ne bodite hude,
Ne dershíte mi vere do dezhaka!
Al' je dezhak véra**) in nevéra,
V vezher ljubi, v jutro hvali,
De je ljubil gisdovo mlado.
Ona njemu jabelko dala
Is vùn ſladko in medéno,
Al is notri shuhko in zhemevno,
Takva li véra v devojki.

*) Káfe.
**) Sveſtôba.

Kolédnifke péfmi.

1.

Bog daj dober vezher,
Hifhni gofpodar vam!
Mi fmo prifhli lêf' k vam,
Mi zhmo eno fvéto péfem péti
Od Jesufa in Marije,
Od rojftva boshjiga,
In od léta noviga,
Ki ga je danaf pervi dan.

Svét Joshef in Marija
Se vkupaj fnideta,
In fe prav lépo ménita,
In fta fe na pót podála
Próti gojsdu selenimu.
V gojsdu ne rafte drusiga,
Kakor fáma hojiza,
Sdolaj fta pozhivala,
Prav lepó fe menila.

Is hójize ſe drusiga ne ſtori,
Kakor kak'ſhna shaganzhiza,
Is shaganze ſe drusiga ne ſtorí,
Kakor kak'ſhna sibelka.
Nótri ſe síblje Jesuſ ſvét,
Ki je vſtvaril semljo, nebó,
Zhloveku dal duſho, teló —
Vſelej pomágaj Jesuſ nam!

Tó vam je peſem ſpojena,
Vam, hiſhnim' goſpodarju,
Ino hiſhni materi!
Na vaſhe lépo poſhtênje.
Daj vam Bog sdravje in veſelje.
Mi vaſ prelepo proſímo
En'ga dara boshjiga.

Svétim' krishu boshjimu
Svét'ga Briza dar'vati,
Bogú zhmo vaſ priporozhit',
Bogú devízi Marii,
Pri vaſ oſtani ſvéti duh,
S nam' pa pojdi vézhni Buh!

2.

Bog daj dober vezher, deklizh mlád!
O deklizh mlád, o shlahten ſád!
Mi ſmo priſhli ſem k têbi,
Mi zhmo eno ſvéto péſem péti,
Od Jesuſa, od Marije,
Od rojſtva boshjiga,
In tud' od léta noviga,
Ki ga je danaſ zheterti dan.

Tam ſtojí polje ravnó,
Na pólju ſtesíza vglajena.
Kdo jo je vgladil tako?
Marija, ki je po nji potvala
S ſvojim ſinam Jesuſam.
Na pôlju raſte jáblanza,
Sdolej je shlahtna ſénzhiza; —
Sdolej ſta pozhivala.
Od preveliziga veſêlja
Prezvétati je sazhéla. —
Vſelej Marija pomagaj nam!

To t' je péſim ſpojena,
Teb', deklizhu mladimu!

Na tvoje lepo poſhtenje,
Daj ti Bog sdravje, veſêlje,
Mi te prelepo proſimo
En'ga daru boshjiga.
Mi ſe zhmo od têbe potozhit',
Bogú te hozhmo priporôzhit',
Bogú in devízi Marii.
Pri têb' oſtani ſvéti duh,
S nami pojdi vézhni Buh!

3.

Bog daj dober dan, goſpodinja!
Mi ſmo priſhli le ſem k vam,
Mi zhmo eno ſvéto péſem pét'
Od Jéſuſa in Marije,
In od rôjſtva boshjiga,
In od léta noviga,
Ki ga je danaſ oſmi dan.

Se je rodil en nov králj,
En kralj zhes kralje vſe,
In tud' zhes têbe, Herodesha!

Se mu Herodesh je naménil
Svojo vojſko mu je v kup sbral,
Dalezh mi je s njo ſhel
Noter v meſto Betlehem,

In tam je dal osnanit'
Od dvéh lét do tréh
Vſe ſantizhe pomorit';
She Jesuſa ni mógel dobit',
Jesuſ je ſhe urno mu vſhel.
Vſelej pomagaj Jesuſ nam!

To vam je péſem ſpojena
Vam hiſhni goſpodinji,
Tud' vam hiſhnimu ozhetu!
Na vaſhe lépo poſhtenje,
Daj vam Bog sdravje, veſêlje.
Mi vaſ prav lepo proſimo
Enga dara boshjiga.

Svéti materi boshji
Svétiga Martina darovati,
Mi ſe hózhmo od vaſ potozhit',
Bogu zhmo vaſ priporozhit',

Bogu, devízi Marii.
Pri vaſ oſtani ſvéti duh,
S nam' pa pojdi vezhni Buh!

4.

Bog daj dobro jutro, deklizh mlád!
Mi ſmo priſhli k têbi ſem,
Mi zhmo ſvéto péſem péti
Od Jesuſa in Marije,
Od rojſtva boshjiga,
In od léta noviga.

Tam ſtojí poljé ravno,
Na pólji je pa vertiz ograjen,
Polno je róshiz naſajen,
Plave, rudézhe, viſhnjeve,
Nobêne rosh'ze lepſhi ní,
Kakor je lépa Aniza.

Aniza mi je vénez ſplétala,
Jesuſu na-glavo dévala. —
Vſelej pamagaj nam Aniza
De pridemo, kjér je Marija,

Gor' v ſvét nebéſhki raj. —
Bog ga nam vſim daj!

To t' je péſem ſpojena,
Têb' deklizhu mladimu!
Na tvoje lépo poſhtenje,
Bóg ti daj sdravje in veſelje!
Mi te prelepo proſimo
Eniga daru boshjiga.
Mi ſe hozhmo od têbe potozhit',
Bogú te hozhmo priporozhit',
Bogú in devízi Marii. —
Pri têb' oſtani ſveti duh,
S nam' pa pojdi vezhni Buh!

5.

Novo je léto, veſelímo ſe!
Mladimu kralju poklonimo ſe!
V ſtréhi ſo góſte prékljize,
V hiſhi ſo lépe dékljize,
Oj, viole! vſe ſo róshe rumene!

Novo je léto, veſelímo ſe!
Mladimu kralju poklonímo ſe!
Poſésite, kompare, na polízo,
Dajte nam klobaſízo!
Oj, viole! vſe ſo róshe rumene!

Novo je léto, veſelímo ſe!
Mladimu kralju poklonímo ſe!
Primite sa moſhnízo,
Versite nam petízo!
Oj, viole! vſe ſo róshe rumene.

Novo je léto, veſelímo ſe!
Mladimu kralju poklonímo ſe!
Ako ne boſte kaj dali,
Ne bomo saigrali —
Oj, viole! vſe ſo roshe rumene!

Novo je léto, veſelímo ſe!
Mladimu kralju poklonímo ſe!
Na ſtréhi raſte majaron,
V hiſhi je hlapez busaron —
Oj, viole! vſe ſo roshe rumene!

6.

Mi ſmo nozoj k vam priſhli,
Nóvo léto vam delít.
Al je ſvéto léto novó!

Kaj zhmo pa môsham delíti?
Jim bélo hózhmo lílijo.
Al je ſvéto léto novó!
To ni nobêna lílija,
To je rósha ſvétiga Joshefa.

Kaj zhmo pa shênam delíti?
Jim rudézho hozhmo róshizo,
Al je ſvéto léto novó!
To ni nobêna róshiza,
To je devíza Marija.

Kaj zhmo pa ſántam delíti?
Lép duſhézhi roshmarín.
Al je ſvéto léto novó!
To ni nobên dúſhezhi roshmarín,
To je Jesuſ, Maríin ſin.

Kaj zhmo pa deklizham delíti?
Prav lép vénez róshnati,

Al je ſvéto léto novó!
Sama Marija ga je ſpletala,
Fantam, déklizham darovala; —
Al je ſvéto léto novó!

Kaj zhmo pa duhóvnim dáti?
Jim béliga zhmo golobízha.
Al je ſvéto léto novó!
To ni nobên golóbizh bél;
To je ſam toláshnik ſvéti duh!

Kresnize.

Fantizhi, deklizhi kresujejo,
Shitniga polja varujejo,
Varuj ga Bog in svéti duh!

Fantje lepo piskajo,
Deklizhi she lepshi pojejo.
Prishel je k njim mladenizh mlad,
Mladenizh mlad, Jesus sam. —
On jim tako govorí:
„Prishli bodo Judje hudi,
Judje hudi in nevsmiljeni“ —
Shupanje hzhi v béli kiklizi sedí,
Jesus ji tako govorí:
„Al b' me skrila v kril'ze ti?“
„„Şkrila bi te v krilize,
Pa b' se prevezh vmasala;
Mat' b' me doma krégali.“““
Şirótni hzhérki Jesus govorí:

„Al b' me hotla ſkriti ti?
Şirótna hzhérka tako govorí:
„Jes bi hotla tebe ſkrit',
Pa ſim zunjeva, rastergana,
Pa bi ne hotel ti
K meni ſe ſkriti iti.“ —

Judje ſo priſhli hudi,
Jesuſa ſo vjét' hotli:
„Ştojte, ſtojte vi!
Ştojte Judje vi hudi!
Deklize bom jes plazhval.“
Şhupanje hzhérki je tako djal:
„Têbi bodem jes to dal,
Doſt' blaga in mal' otrok,
Duſhi pa pogubljenje,
Têb' in tvoji shlahti vſi,
In ozhet' in materi.“ —
Şirótni hzhérki je tako djal:
„Têbi bodem to jes dal:
Mal' blaga, pa doſt' otrók,
Duſhi tvoji svelizhanje,
Têb' in tvoji shlahti vſi,
In ozhét' in materi.“ —

Judje ſo ga hotli s ſabo
Vseti, svésati preterdó,
Njim pa tako govorí:
„Poſluſhajte, Judje vi!
Vaſ bom v pogubljenje djal,
Se po ſvét' potikat' dal —
Jes ne bódem terpel vezh,“ —
Sginil je s tim od njih prezh.

Tako Ribnishki otrôzi vreme profijo.

Bóg daj vedró!
Bog potôzhi svoje koló,
Na té vel'ke jasli
De se lépo vjasni!
Peteljinzhek, bélzhek,
Skózhi na hlévzhek,
Jarzhiza na gredi,
De se lépo svedri!

Ptízhja ſvátovſhina.

1. Ptízhi ſo ſe shenili
Próti béli Ljubljáni —
Al je zhúdo, al ni zhúdo?
Zhúdo móre biti!

2. Ṣhinkov'z ſe je shênil,
Kér je vsél ſvôjo shêno
Ṣhinkovko.
Al je zhúdo i. t. d.

3. Orel, njih ſtaraſhína
Sa míso s glavo kíma;
Al je zhúdo i. t. d.

4. Ṣôva je bila têta,
Se je sa miso vlêpla;
Al je zhúdo i. t. d.

5. Volk pa je meſáril
Gôri na hríbu,

Şónze ga pripêzhe,
V gráben ga ulézhe,
Al je zhúdo i. t. d.

6. Sájz je bil poſtréshnik,
Kér je vínze tôzhil,
Na míse ga je nôſil;
Al je zhúdo i. t. d.

7. Mázhka je bíla dékla,
Je dôli is míse vlékla,
Al je zhúdo i. t. d.

8. Pſi ſo bíli pa gódzi,
S tiſtmi vélk'mi góbzi;
Al je zhúdo i. t. d.

9. Komár je s múho pléſal,
De ſe je sêmlja tréſla;
Al je zhúdo i. t. d.

10. Múha ſe je ſtegníla,
Şi je nôgo slomíla;
Al je zhúdo i. t. d.

11. Poſhljíte ji po sdravníka,
Po tiſt'ga Júrja Shnabljarja;
Al je zhúdo i. t. d.

12. Préden sdravník pritèzhe
Múhi kri odtèzhe;
Al je zhúdo, al ni zhúdo?
Zhúdo móre bíti!

Kratke pésmize.

Shtírji jo godejo,
Eden jo tróbi;
Miz'ka pa joka se
Sama na pódi.

En zhas sim jokala,
En zhas pa péla,
Sdaj se pomíslila,
De bi ga vséla.

Si lép ino zhéden,
Si priden santizh;
Pa nezhesh prevséten,
Pogledat' me nizh!

Bom zhakal pod oknam!
Raj' pojdem drugam,

Kjér górſhi dekléta
Odpérajo nam.

—

Po nozhi vaſvala,
Ni marala nizh;
Jo mati laſala,
Je vpila ko ptizh.

—

Ṣim ljubizo ljubil,
Mi daje ſlovó,
De niſim nizh sgubil,
Ṣo druge sa tó.

—

Okóli ſe vlazhi
Vſe ljube nozhí,
Pri drusih ſe pazhi,
Le k méni ga ni!

—

Je lépa, je mlada,
Pa nima moshá;
Je gerda, je ſtara,
Pa — ima po dva!

—

Ni lépa, ni sala,
Ni dekle sa-me:
Pod noge ſi gléda,
Pa ſhvédraſto gré.

Ljubljanſke dekléta
Bi vkupaj pobral,
Bi v Kamnik jih peljal,
Sa shlindro prodal!

Pobêr' ſe od mêne,
Spod moje ſtené!
Te 'm hôtla iméti,
Snam piſat' po-te.

Ak viſhi svonik je,
Glaſneje svoní;
Ak lépſhi je ljub'za,
Se raji glaſí.

Ena bolha me pika,
Ena mravlja me jé;

En ljubzhik me ljubi,
Ki nobêden ne vé.

—

Preljubi moj ljubzhik,
Kakó ſi pazh lép!
Imáſh jérhaſte hlazhe,
Pa ſlamnik pripét.

—

Je béla, ko mléko,
Rudézha ko krí,
Saljubleno gléda,
Na ſméh ſe dershí.

—

Me ſhiplje, me bôde,
Me glav'za bolí;
Şe ljubi prikashe,
Bolesin miní.

—

V Ljubljani pred móſtam
Jes kózhizo imám;
Zhe, ljub'za! te vsamem,
Te va-njo peljam!

—

Mati! pogléjte
Ljubiga;
Nezhem nobên'ga
Drusiga.

Naſ pa ſo máti
Praſháli:
„Kjé ſte to déte
Najdeli?“ —
„„Nótri v selêni
Praproti.““

Rada bi ga iméla,
Pa ga ní;
'S tèrte bi ga svila,
Se ne ſt'rí.

Zherno gléda, drobno grè,
To je moje veſeljè.

Pritékel pod oknize,
Utergal tri roshize

Od ljub'ze moje,
K' ne morem do njé!

—

Nizh ne ſpím, ne leshím,
Na pragu preſtojím,
Poſluſham mojgà,
K' na polju shvishgljà.

—

Le godzi! godíte,
Petize ſlushíte,
Petíza bo vaſha,
Alénka pa naſha!

—

„Sakáj, sakáj
Pod oknam ſtojiſh?"
Ko véſh, ko véſh,
De nótri ne ſméſh!""

—

Şo me naprávili,
Şo me vpijánili,
De ſim jo vsél —
Kaj bom sazhel?

—

Ne kupim ji vína,
Ne dam ji vodé;
Medíze ji kupim,
K' je deklè sa-mé.

Pod lipo ſim ſtal,
Sim ſlovo jemal;
Se je deklè jokála,
Jes ſim ſe ſmejal.

Kdor je lép,
Kdor je mlad,
Nezhe jih
Starih bab.

De b' vétriz potegnil,
Meglíze rasgnal,
De b' ljubzhik ſe vidil
In puſhljiz njegov!

Na lépi ravnízi
Meglíza ſtojí,

Pod njo pa otav'zo
Moj ljubzhik koſí.

—

Ljubiza jokala,
Şolse je takala,
Şliſhala je tó,
De vezh moja ne bó.

—

Na pragu je ſtala
Je vila s glavó,
Je puſhljiz vesála
S seleno travó.

—

Pa una, pa tá
Sa mano zapljá,
Pa una, pa tiſta,
Sa mano pritiſka.

—

Pogazho bom jédel
In vinze bom pil,
Pa Miz'ko bom ljubil,
Dokler bódem shiv.

—

Moja ljubiza je sala,
In dobrih ljudí;
Ima lize rudézhe,
Na ſméh ſe dershí.

—

Vſe róshize bom populila
Bom puſhljiz naredíla,
Sa lépiga ſvojga ljubzhika,
Ki ga bom sapuſtíla.

—

Bres béliga popirja,
Bres tinte zherné,
Sapiſal bom ljubizo
U ſvoje ſerzé.

—

Bom ſpóno ſi kupil
Sa ſvojo shenó,
De gerlo savéshem,
De kléla ne bó.

—

Imam kratke rokalze,
Imam béle roké,

Imam kodraſte láſze,
Şe ſplétat' ne té.

—

Kak bom te ljubila,
K' me ſerze bolí!
Moj ljubizhik pervi,
Posabljen ſhe ní.

—

Ne maram sa shlahto,
Sa druge ljudí —
Le tiſt'ga mi dajte,
Ki pri ſerzu leshí!

—

Preljubi ſvét Lenard,
Kakó ſi ti ſvét?
Imaſh majhino ſaro,
Pa doſti deklét.

—

Kopáti ne morem,
Oráti ne snam;
Dekléta bi ljubil,
Me téga je ſram.

—

Sim ljubizo ljubil,
Pa ljuba nizh ní;
Mi puſhljiz je dala,
Pa nizh ne duſhí!

Tri pure, tri raze,
Tri béle goſí,
So vkupaj zhebljale
Tri zéle nozhí.

Lép ptizhek je v' gojsdu,
Ga vabim na dom;
Zhe ſkoraj ne 'pride,
Mu péla ne bom!

Zhe niſim sa-té,
Sim ſama sa-ſé;
Le ſtopi napréj,
Pa druge pogléj!

Sim rékel, ſim djal,
De bóm te jemal;

Ṣi rekla: „Koj, koj,
De pridem k pokoj'!"

Mi ljub'zo dajó,
Ki ne maram sa njó;
Sa drugo shé vém —
Ki jo ljubit' ne ſmém!

Le prôſi Bogá,
De b' moja ne blà —
Vſe léta bi ſama,
Leshala domà.

Gredozh pod goró
Ṣim vidil ſvojó:
U ſénzi leshí,
Ṣe rada hladí.

Kolk' lépih nozhí
Ne ſtiſnem ozhí!

Tri léta ſim hôdil sa-njó,
Ṣhe prav'jo, de moja ne bó.

Iméla ſim ljubzhika dva;
Pa miſhka mi je ſnédla obá!

„Poj, poj, ptizhek mój! —"
„„„Kak bom pél? ſim ſe — vjél!""""

Na ojſtro rozhízo,
Poſhlêno ſerzé,
Na biſtro glavízo,
Bom gledal vſelé.

Oj, ti ſerborita,
Oſtudna poſhaſt!
Ṣhé drusih ſi ſita,
Zheſh meni dopaſt'.

Jes nezhem bogate,
De ſ' shlahta me ſil',

De b' ſhtéla mi slate,
Pri vſakim koſíl'!

Bi gódza ſi vséla,
Bom ſméraj veſéla:
Ko kruha ne bó,
Sagódil mi bó.

Ko b' drusiga ne iméla,
Ko lépiga moshá,
Sa míso bi ſedéla,
Pa gledala b' ga.

Le majh'no ſim rékel:
„Zhimu mi boſh tí?"
Je hitro iméla,
Vſe ſolsne ozhí.

Le majhno ſim rékel:
„Ti ſ' lub'za moja." —
Je hitro poſtala
Veſél'ga ſerzá.

Kaj je ljubésin?

Kdor zhe pa védit',
Kaj je ljubésin,
Mene naj vprasha,
Jes mu povém!

Dolga ljubésin,
Gotova bolésin,
Gotovo je ranjeno
Moje serzé.

Ljubi fantizhi,
Kak ste goljsívi!
Vunder se vam
Goljfati ne dam.

Serze bom sbodla,
Vunkaj bom vséla,
Lépe tri kapljize
Vrozhe kerví.

Pismo pisala,
Ljub'mu poslala,
De bo on svedil,
Kako se m' godí!

Al de sim sdrava,
Al pa bolana,
Al de she v zherni
Sèmlji leshim!

Nisim ne sdrava,
Nisim bolana;
Vunder je ránjeno
Moje serzé!

Padar in dohtar
K men' sta hodíla —
Nizh ne pomagajo,
Sdravila le té!

Ljubi pa pride,
Kushne, objame,
Prèz' je osdravljeno
Moje serzé!

Vafvávez.

„Déklizo jes imám,
Nímam nikdár je fam,
Drúgi k nji hódijo,
Mêne prezh gónijo;
Súknjo mi slézhejo
V mláko me vlézhejo,
Klôbuk mi jêmljejo,
Mláko sajémljejo,
Zhévlje mi isuvajo,
V mláko me fuvajo."

„Dékliza tam ftojí,
In fe na fméh dershí;
Zhe b' ti bila sakàj
Bi me braníla sdaj,
Bi me refhíla sdaj.
Sram bom pa jes preftál,
Têbi fe bom fmejál,

Kádar jezhála boſh,
Kádar síbala boſh.
Pójdem zhes' tri goré
V sgórne jes Ṣhtajerje,
Kjer od veſêlja ſe
Jóka moje deklè,
Kádar sagléda me."

Vafvavka.

Kukoviza lépo kuka,
Tam v selênim bukovju,
Prepelíza prepeljuje
Tam v selênim travniku,
Ljubzhik moj kofízo brufi,
Tam v selênim travniku.
Mersla rofa, dobra kofa
Rada trav'zo poloshí,
Suha burja, gorko fonze,
Rado fe fenó fufhí,
Mehka poftlja, lépa ljub'za,
Bog ji fladke daj nozhí!

Stergane hlázhe.

Fantízhi, deklízhi
V tabèrno gredó,
Jes vbóga ſiróta
Pa grédem domú!

Ak védil bi ljubi,
De dnárze imam,
Bi pêljal me pléſat,
Plazhála bi sa-nj.

De dnárze ti imaſh,
She dávno jes vém;
Imam ſtergane hlázhe,
Med ſánte ne ſmém!

Brêſhno.

„Plêti, plêti, Jerza! vénzhike,
Brêſhno póti shaloſtni! —“
„„Kak bi vénze v brêſhno ſpletala?
Me ozhí salivajo.

Moja mehka, ſvilna rútiza
Polna bélih je ſolsá,
Shopek lóſha bom naredila
Svojga ſhaplja ſvítliga.

Sa klobúk bom ga pripenjala
S poſrebreno buziko,
Koder, drag'! boſh popotval,
Povſod me boſh pomnoval.

Zhe te ptuje shenke vpráſhajo:“““
„„„Kdo t' je taki vénez dal?
Al predrago imaſh saljubljeno,
Drusho al sarozheno?“““

„„„Hód' po Nemſhkim, al po Ogerſkim,
Al po gornim Ṣhtajerſkim,
Rêzi:"" „„„„Nimam ne sarozhene!
Jérzo imam obljubljeno!"""""

Vosník.

„Zhes goro ne magam,
Po ravnim ne vém,
Mudí ſe mi s blagam,
Nozhíti ne ſmém.“

„Konjizhi ſo ſlabi,
Vos jéma mi ſtat’;
Le urno, Podgórka!
Priprége mi dat’.“ —

„„Priprége mar hozheſh?
Ti ſama jo dam;
Konjízhe, volízhe
Napaſene imam.““

„„„Vosník moj bit’ hozheſh?
Vezhérjo ti dam;
Góſ, razo pezhêno,
Pripravljene ímam.“““

„„Vosník moj bit' hozhesh,
Pit' rada ti dam;
U hramu sa sglavjam,
Glej! zhútaro imam.““ —

Gós, razo pojédel,
Pa zhútaro spíl,
Konjízhe sasédel, —
Ji osle molíl. —

Shinkovka.

Oj ſtojí, ſtojí lípiza,
Pod líp'zo hládna ſénzhiza,
Sdôlej mi ſtojí misa kámnata,
Na ſhtiri vógle résana.
Okóli ſtojí ſtolóv dvanajſt,
Okóli ſedé ſantje mladí,
Ino vſe lépe déklize,
Tam' ſladko vínze píjejo,
V sláto poſódo nalivajo.

Je priletéla ptizhiza,
Predrôbna ptiza ſhínkovka:
„Deklízhi! ſte norizhize,
Ker ſántam vſe verjámete, —
Svezhér obéta béli grad,
Sjutráj ſhe zherne kájshe ni!“

„„„O tího, tího ptízhiza!
Ti drôbna ptíza ſhínkovka!
Zhe têbe, ptíza! vjámemo,
Ti pérje vſe usámemo.“““

„Zhe túdi pérje mi usámete,
De mi le shivlênje púſtite:
Ṣhe bom sletéla v sêlen gojsd,
Támkej bom prepévala,
In v sêlen trávnik glédala,
Ṣe bóte déklize jokale,
In ſínke bóte tam sibale,
Ino bóte ſe plakale
Po ſvojim devíſhtvu jokale;
Kaj pomaga, ki ga vezh nasaj ne bó,
Ker ga fántje prezh vsemó!
Fántam drúsiga ni nizh verjét',
Ko: „Obvari te Bog, pomágaj Bog!“

Soldafhko flovó.

Nafh zêfar, nafh kralj
Se hózhe vojfkvát',
Pét regimentov fantízhov
Je vkásal nabrát'.

Vfe górfhi, vfe mlájfhi
In vfe nam nar drájfhi,
S kufhtranmi lafmí
Pa s fvitlim' ozhmí.

„Zhe ljubzhek fi mój,
Naj grém jes s teboj!“ —
„„Zhe fi ljubiza mojà,
Oftáni domà!““

Pet krájzerjov imám,
Lahkó jih vun dam:
Koj sjutraj enigá,
O poldne pa tri,
Zhe sádnjiga smánjka,
Vezherje nizh ní.

Soldáſhka.

Môja ſvitla ſábljiza,
Bo sdaj môja ljúbiza,
Ki me bo objémala,
De bo kri ſe ulivala.

Môja ſvitla púſhiza
Bo pa môja shêniza;
Kógar ôna poloshí,
Ga nobêdin ne sbudí.

Piſmo hôtil bi piſát',
Ljúbizi domú poſlát';
Pa me posabíla je,
Ṣe shé omoshíla je.

Píſmo môje brála bo,
Ṣínzhika sibála bo,
Mosh pri nji bo ſládko ſpal,
Jes pa bom na ſtráshi ſtal. —

Svéſta Míniza.

¿Stojí vèrtez ograjèn,
Pólno róshiz nasajèn,
Míniza v njim ſe ſprehája,
S róshzami ſe pogovárja.

„Rósh'ze, ráſite al ne,
Pláve, r'dézhe, rúmene!
Je minílo ſédem lét,
Kar ſim plèdla vénez lép,
S zhèrno ſvílo ovijala,
Kér ſim môzhno shalovála,
S rudézho ga prepénjala,
Kér ſim ſámſka dékliza.“

Sád ſtojí en póbizh mlad,
S njo ſe jél je pogovarját:
„Daj mi rosh'zo s véniza,
Kér ſi lépa dékliza!“
„„Je minílo ſédem lét,

Kar ſim plêdla vénez lép,
Ljub' je bil na vójſko vsét."""

„Sábi ſvôj'ga ljúbiga,
Sbêr' ſi ênga drúsiga;
Jes ſim támkej srávin ſtal,
K' ljúbi tvoj je glávzo dal;
Ṣim njegóv klobúk pobrál,
Ṣêbi ga na glávo djal."

„„Ṣédem lét ſim zhákala,
Ṣédem ga bom shálvala;
Lépe ljúb'ga ſúknjize,
Hózhem prodajáti vſe;
Lépe ſrájze zhem prodát',
Máſhne plájſhe kupovát',
Pêrle zérkvi napravlját'. —
Ṣédem lét ſim zhákala,
Ṣédem ga bom shálvala."" —
„Bélo daj mi ti rokó,
Hvála bódi is ſerzá,
Ker ſi táko svéſta bla!" —

Sdihleji ſoldata.

Reeſ pijanoſt je nemárnoſt,
Oh, nikoli prav ne ſt'ri!
Ta je mêne sapeljála.
In ſhe drúsih vezh ljudí.

Bil ſe ſiromak vpijánil
Bil sapíſal ſim ſe v shold —
Ljubi to ſim v kljub' napravil,
Sebi, de bom shaloval.

Treba b' ne bilo shal'vati,
Ak bi bil na léta dan,
Pa ſim dal ſe sapiſati
Vezhno jes v vojſhaſki ſtan!

Niſim hotil pobizh bogat'
Mater', ozha ſvojiga,
Sdaj pa moram pobizh bogat
Bobna kralja ſhpanſkiga.

Domà nisim 'tel leshati
V svoji beli postelji,
Sdaj na strashi moram stati,
Na pokrajni vogerski.

Nisim hotel kruha jésti
Is pshenize rumene,
Sdaj pa moram pobizh jésti
Ga is turshke sorshize.

Le sem, le sem ozha, mati!
De vas bom lepó objél —
K vam ne morem se podati,
De slovó od vas bi vsel.

Glejte, tù soldashke sholne
K nogam primersujejo,
In déklizhi shalost' polne
Me doma sabljujejo.

Oh, leta opisan boben,
Bode meni velki svon —
Bodo mi svonili ob-nj
Kadar jes uméral bom.

Meni ſvézhe poſvetíle
Bodo ſvitle ſablize,
Puſhe riſane kadile
Bodo mi kadilnize.

Ino zherni pa vranovi
Bodo pogrebzi moji,
S mojmi paſli ſe koſovi
Na pokrajni ogerſki.

Vſaj tovarſhov, Bog, ſe vſmili!
Varuj védno jih sveſtó!
Bodo sa mene proſíli,
Ko bom v zherno ſhel semljó.

Odhòd nad Prájsa.

Joh, joh, joh, prejoh!
Kaj révesh bom sazhél!
Şerzé mi shálost sdaj topí,
Nikdár ne bom vesél!
Prishèl sim jes v vojáshki stan,
Prostóst sdaj móram djat' na stran,
Tudi v stráhu shivéti,
Umréti!

Joh, joh, joh, prejoh!
Şim nápak jo savíl!
Jej, jej, de bi tegà
Nikdár storil ne bil!
Şim míslil na vojsháski stan,
Sapísal sim se póbizh sam;
Sdaj shalújem grôsno,
Propôsno!

Dáli ſo na róko blí
Mi króne prelepé,
Şim veſélo jih vsél
Saprávil tudi shé!
Ko póbizh jes ſim dnàrje ſhtèl,
Şim dôbre ſhe toνárſhe imèl —
Ni na ſtráshi bilo ſtáti,
Zhuváti.

Sdaj, sdaj, sdaj in sdaj
Je zhúti nozh in dan!
Ak niſim pa na ſtráshi svéſt,
U jézho bom pelján;
Pravízhno to sa vſáko dél'
Plazhílo ſlédin bo prejél;
Nizh naj ſe ne sanáſha;
Neupráſha.

Ştótnik' vezhkrat
Poſtáve nam beró,
De vémo prav ſukáti ſe,
Spolníti vſe ſveſtó,
Púſhke v boju prav dershát'
Povêlja hitro ſpolnovát',

Na vôjſkí urni bíti,
Prav ſtoríti.

Dána je sapoved
Naj ſtotníki ſkup gredó,
De naj dershé pri naſ oglèd,
Vſe ſkúpaj naſ sberó,
Pred nami bóbnar bije marſh.
O joj, o joj, kaj bo, tovarſh!
Mi mór'mo sa zeſárja
Nad Prájsa.

Adio, adio, adio, adio!
Oh krájnſka ti deshéla!
U ptúje kráje bom jes ſhèl,
Od tódi ſlóvo vsél
Od vſih ſvojih prijáteljov,
Od dekliz in od hlapzhízhov
Bom preſtál bôje
Sa ſvôje.

Zhe ſe to sgodí,
De bom na vôjſki vbit,
Savôlj vaſ v húdim bóju

Jes bom mógel kri prelit'!
Novízo bote svedli tó,
Ṣhe prósim sádnizh vaſ lepó:
Sa me vſaj proſíte,
Molíte!

Lávdon.

Lánſko léto náſha armáda
Dôli na Ogerſkim leshí,
Al nobêden Béliga gráda
Se lotíti úpal ní.

Lávdon ſam je ſérzhin, môshki,
Tèrdno ſklépat' je sazhél,
De bo Túrkam v ſvôji vôjſki
Méſto Béligrad odvsél.

Dôſti pólka, vſo pripávo
Hitro ſkúpaj ſprávil je,
Tjè zhes Dónavo in Sávo
V Túrſhko bersh prepêljal ſe.

Tam ſhotôrje je poſtávil
In ukôpat' ſe puſtí,
Kádar je she vſe priprávil, —
Glejte kaj na-sádnje ſtorí?

K páſhetu in poglavárju
Lávdon póſhlje v Béligrad,
Práſhal ga in ogovárjal
Ş lépo njêmu méſto dat'.

„Zhe ga s ſílo — pravi — vsámem,
Vam gorjé bo vſim takrat,
Kar li kol' shíviga nájdem
Vſe bom vkásal pokonzhát'." —

Lávdon sdaj odgóvor prêjme,
De ſe Túrk podál ne bó —
Sdaj pa v Bélgrad ſtrélàt' jáme,
De je ſliſhat' blo ſtraſhnó.

Túrke sdaj ſo posdravljáli
Le s gorézhmi bómbami,
Dôſti hiſh ſo tam poshgáli,
De jih mozh prezénit' ni.

Túrki pa bandéro kervávo
'ſ méſta káshejo na tó,
Káshejo mertváſhko glávo,
Snámnje Lávdonu dajó.

Tak' ſo med ſabó ſklenili,
Vſi zhmo bíti raj mertví; —
Sméraj bomo ſe braníli,
Dôkler bo kaj v naſ kerví.

Lávdon v sádni krat sdaj méſto
Túdi s ſílo vsét' velí,
Náſhi jéli va-nj ſo vréli,
Nizh nasáj jih ne dershi.

Túrki pa ſo ſe poſkrili,
Gré v terdnjávo jih nar vezh, —
Tíſte, ki ſo ſe braníli,
Lávdon déne vſe pod mèzh.

Od preſtráſhniga ſtreljánja
Vſe po tábrih slo gorí,
Pádla je na kup boſhtájna,
Túrki ſo obúpali.

So pokórni ſe ſtoríli,
S Lávdanam ſe pogodé,
De próſtoſt ſo sadobíli
Vſi mosháki in shené.

Kar njih blága je in dnárjov
Şméjo vséti vſe s ſabó,
Kar pa túrſhkiga je Zarja,
To pa naſhiga sdaj bó.

V tim ſo Túrk' odpèrli vráta,
Náſha vôjſka nótri gré,
Túrke ſprémi náſha ſtrásha
Dòli do Orſhove.

Şrézhin je naſh Lávdon, právim,
Njèmu Bog vſo ſrézho da,
Şrézhin je naſh Zêſar srávin,
De njegá vojſháka 'niá.

S njíma ſe mi veſelímo,
Sdaj in túdi sa napréj;
Na nju sdrávje víno pímo,
Şrézhna bóta naj vſeléj!

Juri s púſho.

Priſhla je neka huda svír;
Priſhla je miſhka s miſheti,
Snédla je miſhka pſhenízo rumeno,
Kdaj, bógi kmetizh! ti bogat boſh?

She je priſhla néka hujſhi svír,
Priſhla je mazhka s mazheti,
Snedla je mazhka miſhko s miſheti —
Mazhko miſhko, miſhka pſhenizo rumeno.
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat boſh?

She je priſhla néka hujſhi svír,
Priſhel je saj'z s sajzheti,
Snedel je saj'z mazhko s miſheti —
Saj'z mazhko, mazhka miſhko, miſhka pſhenizo rumeno.
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat boſh?

Ṣhe je priſhla néka hujſhi svír,
Priſhla leſíza je s leſízhéti,
Ṣnedla je leſíza saj'za s saj'zheti —
Leſíza saj'za, saj'z mazhko, mazhka miſhko, miſhka pſhenizo rumeno.
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat boſh?

Ṣhe je priſhla néka hujſhi svír,
Priſhel volk je s volzhetí,
Ṣnedel je volk leſízo s leſízheti —
Volk leſízo, leſíza sajza, saj'z mazhko, mazhka miſhko, miſhka pſhenizo rumeno,
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat boſh?

Ṣhe je priſhla néka hujſhi svír,
Priſhel je medved s medvédzheti,
Ṣnedel je medved volka s volzheti —
Medved volka, volk leſízo, leſíza saj'za, saj'z mazhko, mazhka miſhko, miſhka pſhenizo rumeno.
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat boſh?

Ṣhe je priſhla néka hujſhi svír,
Priſhel lèv je s levzhet',

Snedel je lèv medvéda s medvédzheti,—
Lèv medvéda, medved volka, volk lesízo, lesíza saj'za, saj'z mazhko, mazhka mishko, mishka pshenizo rumeno.
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat bosh?

She je prishla néka hujshi svír,
Prishel je komár s komárzheti,
Snedel je komár leva s levzheti,—
Komár leva, lèv medvéda, medved volka, volk lesízo, lesíza saj'za, saj'z mazhko, mazhka mishko, mishka pshenizo rumeno,
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat bosh?

She je prishla néka hujshi svír,
Prishel je Juri s pushízo,
Strelíl komárja je u luknjizo —
Juri komárja, komár leva, lèv medvéda, medved volka, volk lesízo, lesíza saj'za, saj'z mazhko, mazhka mishko, mishka pshenizo rumeno,
Kdaj, bogi kmetizh! ti bogat bosh?

Pét ſtebróv.

Leshí, leshí ravnó poljé,
Na njêmu tam ſtebri ſtojé,
Petéro môzhnih je ſtebróv,
Podpóre ſrézhe vſih ſtanóv;
Zhe bódo te podſlómbe prèzh,
Ne bo nobêne ſrézhe vèzh.

Nar pèrvi, oh, je nágnjen shé,
Nagníli ſte ga vi moshjé!
Vſak ſvôjo shêno imate,
Pa ſhe po drúsih glédate, —
Sa tó ni zhháſne ſrézhe vèzh,
In vézhne vam ne bo doſezh'.

Je drúgi túdi nágnjen shé,
Nagníle ſte ga vé shené,
Ki vſáka ſvôj'ga imate,
Pa ſhe po drúsih glédate;

Sató ni zháſne ſrézhe vèzh,
In vézhne vam ne bo doſezh'.

Po ſtráni trétji she ſtojí,
Nagníli ſte ga ſántje vi!
Vi práv'te, grémo ſpát ob zhaſ',
Pa gréſte le k deklétam v vaſ;
Sató ni zháſne ſrézhe vèzh,
In vézhne vam ne bó doſezh'.

Zhetèrtiga nagníle ſte,
Nagníle ſte, dekléta vé!
Vé práv'te, grémo sgódaj ſpát,
Pa gréſte le na líne ſtát;
Sató ni zháſne ſrézhe vèzh,
In vézhne vam ne bo doſezh'.

Obvárúj, Bog! duhóvni ſtan,
De péti ſaj ne bo po ſtran'!
Ak on bo jénjal gréh ſvarít',
Pobóshnim pa podpóra bit',
Bo zháſna ſrézha zhíſto prèzh,
In vézhne nam ne bó doſezh'.

Jogri rafpoflani.

Jésuf vzhènze je poftávil
Na vfe fhtíri ftraní;
Svét'ga Pétra je poftávil
V lépo ravno poljé;
Svétiga Andréja je poftávil
Bil na vifoke goré;
Svétiga Tomásha je poftávil
U deshêlo Indio;
Svétiga Mikláva je poftávil
Bil na globôke vôde,
Kjér fe bódo zhes vosíli
Ino ga lepó zhaftíli:
Svétiga Shentjansha je poftávil
Bil kje na vinfke goré,
Bodejo zhes tovoríli,
Pili fhentjanshovzo
U iménu fvétiga Shentjansha,
Uzhénza boshjiga. —

Svét Tomash ſe tako véri
Proti ſvojmu Jesuſu:
„Kaj ſi mêne ſem poſtávíl?
Ne vidim noben'ga romarja,
Sliſhat' tudi ni svonova.“ —
„„Tiho, tiho, vzhéniz ljubi!
Uzhéniz ljubi, ſvét' Tomash!
Na ſvét' lépſhi ni deshêle,
Ko deshêla India;
Nikol' semlje ne kopajo
In tudi ne orjejo,
Pa vùnder ſlednje léto
Po trikrat shanjejo.““
Svét' Tomash ſe dalje véri
Proti ſvojimu Jesuſu:
„Kaj ſi mêne ſim poſtavil?
Men' deshêla snana ni.“ —
„„Tiho, tiho, vzhénez ljubí!
Vzhénez ljubi, ſvét' Tomash!
Na ſvét' lépſhi ni deshêle,
Ko deshêla India.
Nikol' tózha ne pobíje,
In nikoli dèsh ne gré,

Pa li vùnder vſako jutro,
Doſti hladne je roſé.““ —
Svét Tomash ſe sméraj véri
Proti ſvojimu Jesuſu:
„Kaj ſi mêne ſim poſtavil,
Kjér noben'ga snan'gna ni?“ —
„„Ako notri lih ne najdeſh
Noben'ga snaniga,
Pa tudi notri ne najdeſh
Nikjér hudobniga ſerzá;
K ſe duh od teléſa lózhi,
Gré koj v ſvéto nebó.“ —
Jesuſ ino Marija
Ga vſim dodelí takó!

Romar ſvétiga Jakoba Kampoſteljſkiga.

Kdór mi hózhe rómar bíti,
Rómar ſvét'ga Jákoba,
Móre sjútraj sgódaj vſtájat'
Svézher pôsno ſpat iti,
Kákor vſtájal je králjizh,
Lépi ſhpanſki kralj —
Ko kraljíza je miſlila,
De je hôdil k mójſhkram v vaſ.
Eno jútro sáred vſtála
Şhla poglédat' je sa njim,
Kjér ga je b'la ona nájdla,
V lépi ſvitli kámrizi,
Kjer je on sveſtó preklezhal
Pri podób' Şhent-Jákoba.
Túkaj je Bogá on prôſil,
De bi dal mu ſrézhin pót,
K' ſe na bóshjo pot vsdigúje.

On imá srávin ſêbe
Pálizo rómarſko,
Ino dêbel róshnikranz,
Srávin túdi ſo leshále,
Sa njegóv popótni ronz,
Tri moſhné vſe polne dnárjov,
Ker on gré na bóshjo pót. —
Pêrve dnárje je naprávil,
De jih v Boga-imé bo dajál
Vſim ſirótam in berázham;
Drúge dnárje je naprávil,
V Boga-imé jih bo dajál,
Vſim zerkvàm, ki ſo ubóshne.
Trétje dnárje ſam bo vshival,
Kjér pojde po bôshjih pótih.
Tak je rêkla mu kraljíza:
„Kaj presgódaj vſtajáte?
Al bom ſama sdaj, ſiróta?
Kam, goſpód! vi pójdete?
Na pót vi ſe naprávljate,
Nam pa nizh ne povéſte!“ —
Tak je rékel mládi kralj:
„Grém v lépo Galízio,

Nótri k ſvétim Jákobu.“
Tako rêkla je kraljíza:
„Dálezh ni sa vaſ hodíti,
Zhe vaſ Túrki vglédajo,
Vaſ u jézho vèrshejo.“
She ſe ’s dóma on usdigne,
Kámor dálezh je priſhèl,
Notri v globôko Turzhíjo.
Gor’ in dol’ po Túrſhkim hódi,
Móli ſvéti róshnikranz,
Gor’ in doli ſpremiſhljúje,
Kjè bi priſhel k ſvétim gróbʼ?“
Dobíli ſo ga Zárjovi hlápzi,
Vergli v jézho ga támno.

To je svédila kraljíza,
Şe naprávʼ po rómarſko,
Şe dershála, k’ ſirotíza,
S ſábo vséla zitrize,
Míle zitre píſane,
Şhla v Turzhíjo je globôko.
Gor’ in dol’ po Túrſhkim gré,
In je zitrala lepó,

Túrſhki Zar jo je saglédal,
Tak' ji právi, govorí:
„Kaj pa zheſh plazhila iméti,
K' nam takó snaſh zitráti?“
„„Drús'ga nêzhem nizh plazhíla,
Ko jetníka váſhiga!““ —
Zar dovol', kar ôna hózhe,
Da ji 's jézhe rómarja.

Svéti Ureh.

Svét' Ureh je sjútraj sgódaj vſtàl,
Je poklízal máter ſvojó:
„Le gôr', le gôr', mámiza mojá!
Mi bóte ſánje raskládali,
Mên' ſe je ſánjalo úre pol,
De ſe je moj brat oshênil,
Ta, k' je u Rímu sa pápesha."

Táko ſtára máti govorí:
„Le hítro, hítro, Ureh ti!
Şi poklízhi hlápza ſvoj'gá,
De bo ſêdlal konjízha dva,
Têbi êniga, ſêbi êniga,
De u Rím pojésdita,
Zhe ſvátovſh'no samúdita,
Na ſvétu vezh ne bóde ſvétih maſh,
Tud ne ſvétih odpúſtikov,
Ne túdi ſvétih prásnikov!"

Oſedlá hlápez konja dva,
Sèbi èniga, Urhu èniga,
Şhe ſe sdvígneta ino greſtà,
Kámor predálezh prídeta,
Dálezh, dálezh pod ſvéti Rim.
Brátez pa sdaj v línah ſtojí,
Şhe táko právi in govorí:
„K' meni pa moj brat v gôſtje gré.“
Şhe mu hítro na próti gré. —

Takó mu shénin govorí:
„Al ſi k' mêni v gôſtje priſhèl?“
Tak' ſvéti Ureh govorí:
„Jes k têbi v gôſtje sdaj ne grém,
Jes pa sdaj k têbi v ſváte grém.“
Takó mu brátez govorí:
„Al zheſh bíti ſtaraſhína?“
Tak' ſvéti Ureh govorí:
„Le hítro ſprávi ſváte vkup!“
Takó nevéſta govorí:
„Vi v zérkev préd ne pójdete,
De vgánete mi vgánke tri.“
Nar pervo je ſaſtávila:

„Kjé je sêmlja nar debelishi?"
Drúgi svátje mi vsi molzhé,
Sam svéti Ureh govorí:
„Tam je sêmlja nar debelishi,
Kjér je sam Jésus pokopán;
Na njêga grôb je kámen djan."
In drúgo je sastávila:
„Kak je svét dolg, kak je shirók?"
Drúgi svátje spét vsi molzhé,
Sam svéti Ureh govorí:
„Svét tak, kákor dolg, je shirók."
In trétjo je sastávila:
„Kolk' je od nebés na dno peklà?"
Drúgi svátje spét vsi molzhé,
Sam svéti Ureh govorí:
„Sakaj bosh mêne vpráshala,
Kér si jo sáma premérila,
Ko te je Bog pahnìl na dno peklà."
Svét' Ur'h jél je Evangelji bràt',
Nevésti so jéli roshízhki ràst';
Sêmlja shirôko se odprè,
Ino nevésto v-sé poshrè.

Povodnji mósh.

Fantje pléſ napravljajo,
Miziko proſijo na pléſ;
Mizika mi takó govorí:
„Mati jes pojdem drévi na pléſ.“ —
Mati ji ni puſtila it':
„Mizika oſtani mi domà,
Ne hôdi drévi mi na pléſ!“ —
Mizika ni nizh marala;
„Mat' jes pojdem vùnder drévi na pléſ.“
„„Ker ti ne maraſh sa-me nizh,
Pojd', de te vsame povôdnji mósh,““ —
Mizika pléſhe s ſantmi tam,
Pride k njim ſhe kje mlad goſpód:
„Mizika! al gréſh pléſat s menoj?“
Mizika ſhe gré pléſat s njim, —
On ji ſtiſka roké mozhnó.
Mizika tako pravi, govorí:

„Ne ſtiſkaj mi rok tak mozhnó.“
On jo ſtiſka zhe dalje bolj,
De ji 's sa nohtov kri kapljá.
Mizika savpije premozhnó:
„Po-mé je priſhel povôdnji mósh!“
Mizika téga ne 'sgovorí,
Povôdnji mósh s njo vùn sleti,
Vunkaj sletí na ſréd vodé.
V glashovnato hiſho prideta,
In ſe lepo tam ménita:
„Kadaj boſh puſtil me domú?“
„„Ti pred ne pojdeſh mi domú,
De boſh iméla ſinka maliga.
Ti pa po hiſhi pometaj,
De boſh bab'zi dala plazhíl'. —
K' boſh po hiſhi pométala,
Boſh tiſte ſmetí ſpravila.““ —

Ona je dala bab'zi plazhíl',
Babiza pa pride domu,
Prineſe polno moſhno tolarjov. —
„Kaj te proſim, ljubi moj mósh!
Puſti me, de grem k materi domú!“

„„„Jes te pa bom pustil domú,
Pa ne hôdi koder ogenj delajo;
Ne hôdi na dételjo ſpat;
Ti ſe ne kad' s ſhmarnizami,
O ſvétim teléſi shegnanim;
Szer ne morem do têbe vezh.""" —

Ta je ſhla veſéla domú,
She pride klizat jo povôdnji mósh:
„Mizika! jes ſim vshe po té priſhel,
Tvoj ſin ſe jóka premozhno." —
„„„Do sdaj ſim ga sibala jes,
Sdaj ga ne bodem nikdar vezh.""" —
„Mizika! zhe nezheſh ſinka zéliga,
Ga bova imela vſaki pol."
She v drugo klizhe: „Mizika pojdi domú!"
On ga pretergal je zhes pol:
„Ga bova iméla vſaki pol!"

Desétniza.

Stoji, ſtoji béli grad,
V bélim grádú mlád goſpod, mláda goſpá,
Imata devét grádov, devét hzhéri.
Po bélim grádu hódita,
Sá béle roké ſe vódita,
In lépo Boga proſita,
De bi jima Bog pôrod dal,
Dal pôrod, ſinka májhniga.
Bog jima je porod dal,
Dal hzhérko njima májhino.
Oj uſmíli ſe ſtokrát Bogú
Bo môgla v deſetíno it',
Ta mlájſhi hzhérká Néshiza. —
„Kaj jih próſim shlahtna goſpá,
Naj nam dájo od vèrta kljuzh!
Grémo nótri ſe ſprehájati,

In lépe róshize tergati.“
Ṣhe je priſhel angelj ’s nebéſ,
Prinéſel hzhérki pèrſtan slát,
Mlajſhi hzhérki Néshizi:
„To daj ti ſvoji máteri,
De ti ſpezhêjo povánzhizo,
Eno láhko popótnizo.“

Máti ji ſpêzhe povánzhizo,
Nótri je djála pèrſtan slat,
Ṣhe vrésala deſét koſóv,
Vſáki hzhérki dala kóſez je.
Deſetnízi je perſtan priſhèl,
Mlájſhi hzhérki Néshizi.
Ona zúlizo navésala,
Od gráda ſe pobérala,
Ṣlézhe ſi obléko ſvileno,
Oblézhe ſi rastèrgano:
„Bog vaſ obvári, ôzha, mát’ môja!
Bog vé, ak ſe bomo vídli ſhe!
Zhes ſédem lét prídem nasáj,
Ko bóte dáli ſtárſhi hzhér moshu,
Ṣtárſhi hzhérko Lénzhizo.“

Vſi ſo jo nasáj klízali:
„Pójdi nasáj deſétniza,
Bódemo dáli ſtárſhi hzhérko,
Ki je she pri vſi pámeti!“ —
Deſétniza gre smérej naprêj.
Ona priſhla je v sêlen gôjsd;
Se je ſtóril térden mrak, in térdna nozh.
Tam na tlà k búkvi ſédla je.

Kádar odbíje polnozhí,
Tazhaſ ſvéto dervo govorí:
„Pobêri ſe ſpod mêne deſetníza!“ —
Zhes ſédem lét je ſhla nasáj,
Je priſhla ſpét u béli grad,
Goſpoda próſ', jo imét' zhes nozh:
„Kaj vaſ próſim shlahtni poſpód,
Iméjte me danàſ zhes nozh!“

„„Pójdi ſiróta rastérgana,
Rastergana, rasmerſhena!
Pójdi dôl' v zhèrno kúhinjo,
Goſpé proſít, de imajo te zhes nozh.““
Dôl' je ſhla v zhèrno kúhinjo,
Próſi goſpó, iméti jo zhes nozh. —
Goſpá ji tako govorí:

„Imaſh ubóshiza béle uſhí!
Mi te nímamo kjé iméti.
Bódo priſhli dáljni ljudjé,
Imámo danſ' veſéli dan;
Şmo dáli ſtárſhi hzhér moshú,
Ştárſhi hzhérko Alénzhizo."

Deſétniza ſe okóli saberni,
Kervávo ſólso potozhí.
„Bog vaſ obvári, shlahtna goſpá!
Shlahtna goſpá, máti mojá!" —
Máti na tlà pade, omedlí,
Pri ti prízhi dúſho púſti. —

Vſi ſo jo nasaj klizali:
„Pójdi nasáj deſétniza,
Tvoji materi she ſvézho dershé!"
„Naj jo le dershé v imenu Bogá!
Şaj ſim jim préd povédala:
Zhes ſédem lét de bom priſhlá nasáj,
K' bódo dáli ſtárſhi hzhér moshú,
Ştárſhi hzhérko Alénzhizo.
Koderkóli hodíla bom,
Sa njih dúſho molíla bom!"" —

Máti bres pámeti.

O krish, o krish, o krish bôshji,
Na tèb' vſa bôshja mozh leshí! —
Máti síbjle dete premladó,
Sédem lét je she ſtáro blo.

Zhe ga bolj síblje, húјſhi je,
Zhe ga bolj dojí, mánji je.
Takó mi máti govorí,
Ubóga mat' bres pámeti:
„Ko bi ſe snájdel pazh kupèz,
Déte hôtla bi mu prodát!“ —

Máti ſhe ne isgovori,
Zhèrni kúpez shé v hiſh' ſtojí.
Zhèrni kúpez tak govorí:
„Kaj vam jes právim, máti vi!
Al ſte ſhe tíſtih beſedí,
Kákor ſte jih ví dósdaj blí?“ —

„„„Jes ſim ſhe tíſtih beſedí,
Kákor ſim jih dósdaj jes bla;
Pólno síbko mí dnárjov naſúj,
Do kápljize tèrdih tolarjov,
Pa mi vsêmi déte mladó.““ —

Pólno síbko je dnárjov naſul,
Do kápljiz tèrdih tolárjov,
Pa ji je vsél déte mladó. —
Tako zhèrni kupèz govorí:
„Kaj vam právim, máti vi!
Ktéri kúpez kúpi kônja,
Túdi kúpi újsdizo;
Jes ſim kúpil déte mládo,
Sim kúpil tudi povójzhek,
Oj povójzhek in peljnízhize!“ —

Pèrvizh povójzhek potózhi,
Je détize zherno bílo;
V drúgo povójzhek potózhi,
Is sa nôhtov zhèrna kaplja krí;
V trétje povójzhek satózhi,
Is gláve moshgáni kápljajo! —

Máti ſe je preſtráſhila,
De je vſa zhèrna poſtajála,
Kómaj ſe je smíſlila,
Na ſvéti krish, poklízala:
„O krish, o krish, o krish bôshji,
Na tèb' vſa bôshja mozh leshí!“ —
Mat' ſhe tegà ne sgovorí,
Ṣvéti krish shé v híſhi ſtojí,
Zhèrni kupez vúnkaj sletí,
Ṣvéti krish takó govorí:

„Kaj vam právim mátere!
Ko bóte otrôke lézh' dévale,
Al is síbeli usdvígale,
Zhés-nje ſvét krish mi délajte!“

Sórmanova Mízika.

Pri mísi gospód Sórman sedí,
In gléda svôjih dvéh hzherí:
„Alénzhiko bom dal moshú,
In Míziko srózhil Bogú.“

Okól' se Mízika saberní,
Ozhéta môzhno sarotí;
Ko Mízika le tó storí,
Jo hítro gláv'za sabolí.

Poslála je po máshnika,
Po máshnika, po sájmoshtra;
De jo spov'dó, obhájajo,
Odprávijo véstno bútaro.

¿She dáljej Mizika govorí,
De svôje zhásno isrozhí:
„Komú hózhem jes svôje dat'?
Kakó si s tim kaj pomagát'?“

„Jes imam ſtó sloshênih kron —
Komú jih sapuſtíla bom?
Oh! máteri Bôshji na Goré;
Naj ôna próſi sdaj sa mé!“

„Jes imam ſúknjo víſhnjevo;
Komú bom sapuſtíla jo?
Maríi is krishne Goré,
Naj ôna próſi sdaj sa mé!“

„Marija, Jésuſ grédeta
Po mêne ubogo sdaj obá!“ —
Rasglèd nad Míziko naſ uzhí:
Kdor zhíſla ſtárſhe dólgo shiví.

Roſhlín in Verjánko.

„Kaj hozh'va, kak hózh'va moj ljúbi ſin?
Ti ſi premlád ſe osheníť,
Jes ſim preſtára ſe moshíť'!“

„„Vsamíte, máti! kógar zh'te,
Le húdiga Roſhlína ne;
Roſhlín, on je ſovrashnik moj
Ker mi je ozhéta, bráta vbil,
Şhe ſim mu jes komaj uſhel.““

Máti pa ni nizh marála,
Vsela je Roſhlína húdiga;
Svezhér ſta bila ſhla v kamro ſpat,
Verjánko je ſhel pod ôkno ſtat.
Máti právi: „Oj, oj, lepó blagó!
Al kaj pomága, ſhlo bo na rasdélj!
Kaj právim ti, moj ljúbi mósh!

Ti pójdeſh v zhèrno góro sa búkev ſtat,
Boſh vbil mládiga Verjánkota.
Oh, kaj ti právim, ljúbi moj mósh!
Jes ſe bom terdno bolno ſturíla,
Bom rêkla, de sdráva ne bom,
De bom píla 's zhèrne goré vodó,
Moj ſin me nikdar ſhe prebógal ni.“

„„„Kaj vam právim, máti mojá!
Sakáj vi tak dólgo lêshite?“““
„Bólna ſim, sdráva préd ne bom,
De bom píla is zhèrne goré vodó!“

Bersh v róke vsél je kángljizo,
Pripáſal k ſêbi ſábljizo,
Na rámo djal je púſhizo. —
„Kaj, ſin! orôshje boſh jemál,
Saj mírne ſo goré?“

„„„Nobêna ptíza bres perótja ní,
Bres orôshja túdi jeſt ne bom,“““ —
Príde v zhèrno goró sa búkvizo,
K ſêbi pritíſne púſhizo,

Vbil je Roſhlína húdiga,
Natôzhil je vrózhe kerví. —

„Nate, mati! pite vodo is zhèrne goré,
Ste sheléli píti mojo krí,
Sdaj pite krí Roſhlínovo!“ —

Kraljéva vmorjena.

Kraljizh konjzha napaja,
De ſe jesero maja,
Kraljizh tako preshvishguje,
De ſe jesero ſtreſuje.
Kraljeva je v lini ſtala,
Hitro je nasaj sbeshala,
Kér ſe je kraljizha sbala.
Gori klizhe mojſhkro mlado:
„Gori, gori mojſhkra mlada!
Gredem v kamro, bom saſpala,
Tebi v roke kljuzhizh dala.
Ko bo priſhel pervi kraljizh,
K' je moj pervi ljubi bil,
Ki bo têbe mojſhkro vpraſhal;
„„Kam ſo ſhli mlada kraljéva?""
Odgovori mojſhkra mláda:
Priſhle ſhéme, maſhkarade,

Vséle ſo kraljévo v bále. —
Ko bo priſhel drugi kraljizh,
Ovbe! moj mósh sarozhêni,
Ko bo têbe mojſhkro vpraſhal:
„Kam ſo ſhli mlada kraljéva?“““
Shli ſo v kamro, ſo saſpali,
Mêni v róke kljuzhe dali.“ —
Priſhel je sdaj pervi kraljizh,
Njeni pervi ljubi,
In je mojſhkro tako vpraſhal:
„Kam ſo ſhli mlada kraljéva?“ —
„„Priſhle ſhéme, maſhkarade
Vséle ſo kraljévo v bále!““ —
„Shli ſo v kamro, ſo saſpali,
Têbi v roke kljuzhizh dali,
Daj ti mêni v roke kljuzhizh,
Saj t' bom dal zekine sa-njga,
Nizh ne bom kraljévi ſtoril;
Mal' ſe bova pomeníla,
Kak ſva ſe popred ljubíla.“ —

Kraljizh pride v ſvitlo kamro,
Kraljéva v poſtelji leshala,

Ravno je ſladko saſpala.
Kraljizh ſe po kamri ſhéta,
Svoje miſli vkupaj sbéra:
„Réſ je lépo shénſko truplo!
Tebe ſhkoda umoriti.
Drugim' nozhem te puſtiti!“ —
Segel v ſvileni je árshet?
Vùn prineſel ſvitlo britev,
Ji jo je v ſerzé saſádil.
Kadar je kraljévo vmoríl,
Je sa miso jo poſadil,
Zherne bukve pred njo djal je,
Ter je ſhel is ſvitle kamre.
Dal nasaj je mojſhkri kljuzhizh:
„Nizh kraljevi niſim ſtoril;
Malo ſva ſe pomeníla,
Kak' ſva ſe popred ljubíla.“ —

Priſhel je ſhe drugi kraljizh,
Pravi njé mósh sarozhêni:
„Vſtani, vſtani, mojſhkra mláda!
Kam ſo ſhli mlada kraljeva?“
„„Shli ſo v kamro, ſo sáſpali,

Mêni kljuzhizh v roke dali.“‘‘ —
Kraljizh íde v ſvitlo kamro,
Kraljeve zhe nékaj vpraſhat’:
Kraljeva mu nizh ni odgovoríla,
Kér je ona mertva bíla.
Ṣhe je v drugizh je popraſhal,
Kraljeva mu nizh ni odgovoríla,
Kér je ona mertva bíla.
Kralj ſe mozhno je rasjesil,
Kraljevo je sa uho vdaril,
Ṣe na tlà je prebernila,
Kér je ona mertva bíla.
Sdaj kraljizh mozhno savpíje:
„Kdo je bil li pri kraljevi?
Kdo kraljevo je umoril?“ —
Mojſhkra mozhno savpíje:
„Oh de b’ slódi vsel zekine,
K’ mógla bom dat’ glavo sa nje!“

———

Zhúreshov Jáka.

Jáka ſo lovíle ſôdníze trí,
Kríſhka, Goríſhka, Şmlédniſhka. —
„Goríſhki, kríshki ne beshím;
Şmlédniſhke ſe slo bojim,
Berízha jmájo húdiga,
Piſárja gerdoglédiga.
Berízh me bo vésal preterdó,
Píſar bo glédal me gerdó.“ —
Jáka kómaj sgovorí,
She kríshka rihta tù ſtojí.
Jáka hitro vjámejo,
Preterdó ga svéshejo. —
Na krísh ga k ſôdbi péljejo,
In ôjſtro ispraſhújejo:
„Kdo je têbi dal ta ſvèt,
De zérkev ſhel ſi ti odprét?“

„„Dála je méshnarjova dékla,
Ko zérkev je pométala.““ —

„Kakó ſi Jákez jo plázhal?“
„„S shégnanim trém óblatmi,
Is lépiga tabernákelna.““

„Oh, Jáka! Jáka, Zhúreshov!
Sa tó boſh ti glavízo dal,
Kér ſi Júdam Bogá prodál.“
V lin' kríshka grôfinja ſtojí,
She takó právi, govorí:
„Oh, Jáka je lepó teló,
Sa-nj ſhkóda bóde premozhnó!
Peljite njêga nótri v Rim,
De tam pokóro on ſtorí,
Pôtlej bóde Jákez naſh,
Pri naſ grôsno lép kozhjásh.“
Takó je rékel kríshki grôſ:
„Kdor' sa Jákza proſil bó,
Ta bó s njim vred dal glavó. —
Ko bi Jákez ne bil Bogá prodál,
Gotovo glávze bi ne dal.“

Od Rimſke grofinje.

„Dobro jutro, knes Mihel!
Dobro konjizha napaſi,
Me bóſh peljal is deshèle.
Mi je piſal moj Goſpód,
De ga zhakat' nimam doma.
Dala t' bom obléko ſlato.
Zhe ti tiſta doſti ne bó,
Dála t' bom vervizo sláto,
K' óſem tiſuzhov veljá."

Groſinja téga ne 'sgovorí
Rimſki groſ domú drizhí.
Grofinja dol' poklekníla,
Roke gori je vsdignila:
„Miloſt, miloſt, moj Goſpód!" —
Prijél jo je sa bélo roko,
Peljal jo je v kamro ſeboj.
Po kamri hodita,

In ſe mozhno krégata:
„Povej, povej, goſpa moja,
Şej tebi nizh ne ſtorim!
Kar njêga shiv'ga ne puſtim!“
Groſinja tako govori:
„Bog ga védi! Bog ga snaj!
Po nôzh' priſhel, po nôzh' odſhel—
Gori, gori, dojniza moja!
Prineſi mi ſinka mladiga,
Pol drugo léto ſtariga;
De ga bom ſhe enkrat vidila!“ —
Şinka prineſe mladiga,
Groſinja ga k' ſebi ſtiſnila,
In 's ſerza ga je kuſhnila;
Şegla je v shep ſvileni,
Prineſla vervízo slato.
„Na tó, dojniza moja!
Verviza oſem tiſuzhov veljá.
Lépo ſinka mi podoji,
Zhe t' ne bode plazhal goſpód,
Plazhal ti bode vézhni Bog.“ —

Po kamri hodita,
In ſe jako krégata.

Prijel jo je nîſko zheſ paſ,
Vergel jo zhes okno v biſtro vodo.
Préden doli prileti,
Té beſéde govorí:
„Kaj te proſim dojniza moja!
Lépo ſinka varvaj mi.
Ak' ti ne bode plazhal moj goſpód,
Plazhal t' bode vézhni Bog!"
Goſpod gléda zhes okno sa njo:
„Lépe moje béle roke!
K' délale ſo sméraj rade,
Lépi moj béli shivot!
Sdaj te bodo ribe jédle;
Lépe moje zherne ozhi!
Po biſtri vôdi plávajo,
Pa sa-me nizh ne marajo!"

Májerza.

Stóji, ſtóji béli grad,
Nótri ſta shláhten goſpód,
Shláhtna goſpá.
Mlada ſta obedvá.
Imáta bélo priſtávizo,
Nótri je mláda májerza,
Ona síblje ſinka mládiga.

Májerza je ſhla pleníze prat,
Puſtila ſínzhika v béli priſtávizi.
Goſpá je svédila letó,
Goſpá imá mójſhker devét,
Poſlála je mójſhkro mladó:
„Pòjdi ti v bélo priſtávizo,
Prineſi mi ſínzhika majérzhniga!“

Mójſhkra gré v bélo priſtávizo,
Goſpéj prineſe ſínzhika mládiga.

Ṣhe vsame ojſtro brítvizo,
Na obá krája réshezho,
Potaknila mu jo v ſérzhize.

Mójſhkra ga nêſe nasáj,
Ga v sibko poloshí.
Májerza príde s vodé:
„Moj Bog! kak de ſínck tak dólgo
ſpí!“ —
Ona gre v síbko glédat,
Pólno síbko nájde kerví!
Nótri ſínek mèrtev leshí. —
Májerza savpíje premozhnó:
„Oj goſpá je môja ſóvrashniza,
Je umoríla ſínka môj'ga mládiga!“

Goſpód jo ſlíſhal je jokáti,
K ſebi klizhe hlápza ſvôj'ga:
„Pojdi glédat kaj je náſhi májerzi,
Al je lázhna, al je shêjna,
Kér ſe jóka tak na glaſ?“

„„Niſim lázhna, niſim shêjna,
Goſpá mi je umoríla ſínka mládiga!““—

Hlápez gre nasaj:
„Ona ni lázhna, in ne shêjna —
Gofpá fo ji umoríli fínka mládiga.“

Gofpód gré glédat k shláhtni gofpé:
„Kaj je têbi, môja gofpá,
Kér imafh ti predpáf kerváv?“
„„Jes fim saklala golóbza dva,
Bóva iméla pri kofilu obedvá.““
She gréfta v bélo prifiávizo,
Príme jo nifko zhes paf,
Vergel jo je zhes okno:
„Ti fi umoríla fínka májerzhniga,
Ti bofh umèrla túdi danàf!“ —
Gofpá savpíje, préden na tla priletí:
„Sdaj bo májerza — tvoja gofpá!“

Voljar in Sidonia.

„Oj Voljar, Voljar!
Prelépi Voljar mlad!“ —
Tako je rekla Sidonia;
Oj mlada Sidonika. —
„Pred shlahto ſi obljubil,
De boſh novo maſho pél;
Pred mano ſi obljubil,
De boſh mene, Sidonio, vsél!“

Takó je rekel Voljar,
Prelépi Voljar mlad:
„Kaj ti pravim, Sidonia,
Premlada Sidonika!
Sjutraj mi sgodaj vſtani,
Kakor nevéſtam gré,
Prelepo ſe mi napravi,
Kakor neveſtam gré,
Ino pojdi v zerkev,
V zerkev kapuzinarſko.

Sa vrata mi poklékni,
Sa vrate kapuzinarſke,
Ondúkaj tako dolgo klezhi,
De bom jes v zerkev priſhel,
Kadar jes v zerkev pridem,
Se bova porozhila.“
Sidonia sgodaj vſtala,
Kakor neveſtam gré,
Prelepo ſe je oprav'la,
Kakor neveſtam gré,
Ino je ſhla v zerkev,
V zerkev kapuzinarſko, —
Sa vrata poklekníla,
Sa vrata kapuzinarſke;
Ondi tako dolgo klezhala,
De je on v zerkev priſhel.
Kadar pride Voljar v zerkev,
Pripelje ga menihov dvanajſt.
Voljar mi je priſtopil,
Sidonia omedlí;
Voljar je povsdvignil,
Sidonia duſho puſtí.
Takó je rekel Voljar,

Prelépi Voljar mlad:
„Kaj vaſ proſim, vi menihi,
Preljubi bratzi moji!
Şídonio tukaj pokopajte,
Pod vrata kapuzinarſke;
Kadar bom ſhel vun al notri,
Vſelej jo pokropil bom;
Koderkol' bom hodil,
Na Şídonio ſpomnil bom."

Şidonio ſo pokopali,
Pred vrate kapuzinarſke;
Kadar je ſhel vun al notri,
Şidonio pokropil je,
Koderkoli je on hodil,
Na Şidonio ſpomnil je.

Kaj vam pravim vi ſantízhi,
Vſi proſti pobizhi!
Ne motite vi deklízhov,
Kakor ſim jih mótil jes,
Kakor ſim jes motil
Mlado Şidonio!

Marjétiza.

Stóji, ſtóji béli grad,
V bélim gradu je mlad Goſpod;
K ſebi klizhe hlapza ſvojga:
„Gori, gori, hlapez moj!
Ti bom raskladal ſanje ſvoje,
Kaj ſe je ſanjalo mi:
De ſim imel golobza dva,
Pa ſta sletela obá;
Eden je sletil v Shmarno goró,
Tiſtiga vezh nesaj ne bó;
Eden je sletil v Novo vaſ.
Oſedlaj mi konjizha dva,
Sebi en'ga, meni en'ga,
De pojdeva v Novo vaſ
K moji Marjétizi v vaſ.“ —
She ſe na konjizhka saluzhí,
Kakor ptiza s perot'mí,

Kamor predelezh mi sderzhí,
V Novo vaſ k Marjétizi v vaſ. —

Shupanja na pragu ſtojí,
„Oh kaj vam je, shupanja vi!
Ker ſe tak shaloſtno dershíte?
Al je doma vaſha Marjétiza,
K' je vjéla mojga golobzhika?“
„„Moja Marjétiza golobze loví,
Kér na ſmertni poſtlj leshí.““
„Al ſmem jes k nji poglédat it'?“
„„Naj le gredó, naj le gredó,
Sej ſta ſe bla dobro navajena!““
Gori gré v ſvitlo kamrizo.
Bolna leshí, milo jezhí —
„Kaj je teb', Marjétiza!
Bolna leshiſh, milo jezhiſh?“
Segel je v shep ſvilení,
Prineſil ji korénzhka shlahtniga.
„Ná to, Marjétiza!
Zhe tebi k sdravju bo;
Po tém' ti prezej boljſhi bo,
Zhe tebi k ſmerti bo,
Po tem ti prezaj hujſhi bo.“ —

She ſe mi na konjízhka saluzhí,
Kakor ptiza s perot'mi,
Kamor predalezh mi sderzhí,
Notri v ſvoj béli grad.
She je ſhel v ſkrinjo píſano.
Spét ſe mí na konjizhka saluzhí;
Kakor ptíza s perot'mí,
Kamor predelezh mi sderzhí,
Notri v Novo vaſ.

Shupanja na pragu ſtojí,
In ſi briſhe zherne ozhí,
„O kaj vam je, shupanja vi!
Kér ſi briſhete zherne ozhí?"
„„Kaj bi ſe ne jokala,
Kér je umerla Marjétiza."" —
Gori gré v ſvitlo kamrizo.
Marjétiza mèrtva leshí,
V rokah dershí véniz 's rósh,
Na glavi ima vénez slát.
Is rók ji vsame vénez 's rósh
In ga pred vrata saluzhí:
„To ni sa té, Marjétiza!

Ti imaſh shé ſinka dva;
V némſhkim Gradzu ſe uzhita.
Eden bo novo maſho bral,
Bo mater ſvojo 's viz jemal.

Rejénka.

„Stóji, ſtóji béli grad,
Notri je shláhtna goſpá,
Varoſhlínſka grôfinja.
Príſhla ſta ſhtudénta dva:
„Kaj vam práviva mi dva,
Varoſhlínſka grôſinja!
Ak rejénko hózhete moshít',
Jo prídeva mi dva ſnubit'.“

Táko grôſinja govorí:
„Naj rejénka ſe moshí,
Ko b' mi práva bíla hzhí;
Bom ji ſkrinjize nakládala,
Kàkor bi bla hzhi mojá.“

V lini je rejénka ſtála,
Je vſe dôbro ſlíſhala,
Hítro gré po gredízah,
Po kámnitih gredízah.

„Kaj povém, shláhtna goſpá!
Varoſhlínſka grôfinja;
Dájte mêni rôjen liſt,
Hózhem ſe iſkát ſpuſtít',
Ozha ino mátere.
Oh, de to reſníza ni,
De bi bíla váſha hzhí!“ —

Takó právi shláhtna goſpá,
Varoſhlínſka grôfinja:
„Al je tréba ti, rejénka!
Li pripáſa ſvílen'ga.“ —
„„Ne pripáſa, ſuknje ne,
Mêni ſámo tréba je
Ozha ino mátere! —
Dájte mêni rôjen liſt,
'Zhem ſe jih iſkát ſpuſtít,
Ozha ino mátere!““

„Kaj boſh ſhla po ſvét' iſkát',
Kje je ôzha tvój, kje mat';
Tébe Túrki vkrádli ſo
Ino mêni dáli ſo.“ —

Páde, rejénka, omedlí,
V omedlévzi dúſho púſti. —
Lépſhi rósh na ſvét' iſkáti
Ni, ko ôzha ſo in mati.

Lépa Vída.

Prelépa Vída je pelníze prála
Pri kráju mórja na ſínji ſkáli,
K nji ſe je pripêljal zhern samórez,
Tákó je rékel zhern samórez:

„Kaj je têbi, lépa Vída!
Ki níſi lépa vezh tak, kakor perve léta?“ —
„„Kak hozhem bíti lépa, kákor pèrve léta!
Doma ímam ſtariga moshá, in bolno déte,
Stari mosh prekaſhljúje, déte prejokúje.““
Tako je rèkel zhern samórez:
„Le s máno, le s máno, lepa Vída!“ —
Tako je rêkla lépa Vida:

„„„Komu bom sapuſtila
Stáriga moshá in bólno déte?“““
Takó je rékel zhern samórez:
„Le s máno, le s máno, lépa Vída!
V ſhpánſko deshêlo,
Po têbe je poſlála ſhpánſka kraljíza;
Ne boſh drúgiga iméla,
Kakor béle póſtelje poſtiljála,
Ino gôri boſh leshála,
Ino boſh dojíla ſhpánſkiga kraljízha.“—

V bárko je ſtopíla, od krája odtégníla;
Sazhela je jokáti lépa Vída:
„Komu ſim puſtila ſtár'ga mósha in bólno déte!“
Pripêljal jo je v ſhpánſko deshêlo,
V ſhpánſko deshêlo k ſhpánſki kraljízi. —
Sjútraj je sgódaj vſtála, je pri óknu ſtala,
'S sa hríba pride rumêno ſónze.

Tak je rêkla lépa Vída:
„Kaj te práſham, tí rumêno ſónze!
Kaj môje bólno détize déla?“

Sonze pravi: „„„Kaj bo délalo,
Svézho ſo mu sdaj dersháli!
Tvoj ubógi mosh ſe pa po mórju vósi,
Se po mórju vósi, têbe iſhe,
In ſe po têbi, lépa, Vída! milo jóka.“““ —
Tákrat ſhe bolj ſe je sajokála,
Bele ſi je róke lomíla —
Svezher je ſpet pri oknu ſtála,
Is sa gore príde ſvítla lúna:
„Kaj te práſham, ti ſvítla lúna!
Kaj môje bólno détize déla!“
Lúna právi: „„„Kaj bo délalo!
Sdaj ſo ga pokopáli —
Tvoj ſtari mósh ſe po mórju vósi,
In ſe po tébi milo jóka.“““

She bolj ſe je sajokála lépa Vída,
In k nji príde ſhpánſka kraljíza:
„Kaj ti je prelépa Vída,
De ſe takó mílo jokáſh?“ —
„„„Kaj bi ſe jes ne jokála!
Sim pri ôknu ſtála, sláto kúpo pomi-
vála —
Pádla mi je zhes ôkno u morjé globôko.“““

Tako je rêkla ſhpánſka kraljíza:
„Nizh ne máraj, ti lépa Vída!
Jes bom ſpét drúgo teb' kupíla,
Ino pri králju ſvôjim te isgovoríla, —
Le lépo dôji môjiga kraljízha!“

Mlad hlěvar.

Mlad hlévar kônje lepó
Je ſnáshil ſédem lét in pol,
Nobênimu to snáno ni blo,
De shênſko je hlévar teló;
Le ſámo vé to kúharza,
Ki mu je kite ſplétala.

Aj danaſ je boshízhni dan,
In Shtépanj-dan tud' dalezh ní,
De hlévar ſlúshbo sapuſti.
She pride túdi Shtépanj-dan,
De hlévar ſe naprávi ſtran.
She gré sdaj hlévar v béli grad,
K goſpódu gor' ſlovó jemat.
Pokrít je hlévar bil ſvoj pot:
„Aj s Bógam shláhtni vi goſpód!“
Takó je sdaj ſlovó jemál,
Klobúk is gláve vsét' ſe bal.

Goſpód mu práv'jo, govoré:
„Ne véſh, de mi ſpoſhtovánje gré?
Sakaj odkríti nozhèſh glavé?“
Mu hlévar sdaj odgovorí:
„Laſjé ſo môji pregerdí,
De bi goſpód jih vídli vi!“ —

„Aj hlévar mlad, to nízh ne dé,
Le vsêmi ſvoj klobúk 's glavé,
Pokáshi nam ſvoje laſé.“ —

In hlévar je klobúk ſi ſnél,
Ṣlovó takó je v grádu vsél —
Ṣe dvóje kit mu dôli obéſ',
In túdi lépa vósa vméſ.

Goſpód beſédo poprijél:
„Pométal ſi lepó mi hlév,
Aj ſédem lét, óſmiga pol;
Snal niſim, de ſi shénſko teló,
In sdaj te vsámem jes goſpó —
Preſerzhno ljúbo, oj goſpó!“

Poljſka kraljíza.

O ſtrashnik, Benezhanſki ſtrashnik!
Vſtanite Benezhani in kapitani!
Po morju ſe vosi Poljſka kraljíza,
Sa ſabo vlezhe tri ſtó bark,
U vſaki barki tri ſtó vojakov,
Vſaki vojak ima ſvojga ſlugo,
Vſaki ſluga ſvojga podloshniga.
Sdaj bo vsela Beneſhki tabor,
Svétiga Marka vſoki svonik. —

Hitro ſo vſtali Benezhani in kapitani,
Na proti ſo tekli poljſki kraljízi:
„O miloſt, miloſt, poljſka kraljíza!
Hozhemo ſe podati, ti prebivalſhe dati,
Dati vojakam jéſti in píti.“

Kraljíza pravi: „„Jeſt ne maram sa jéſti
Ne sa piti; vojaki moji 'majo doſti;

Zhe mi ne daſte ſhpanſkiga kraljízha,
Sdaj, sdaj bom vséla Beneſhki tabor,
Svétiga Marka viſoki svonik.""

Hitro ſo tekli po ſhpanſkiga kraljízha,
Ino ſo ga peljali poljſki kraljízi.
Mat' ga ſpremljala, ſe milo jokala.
Tako je rekla poljſka kraljíza:
„Jeſt ſim ga redila tri zele léta,
Pa ſi mi ga vkradla, ſhpanſka kraljíza!
S njim ſi vſkozhila ſim na Benezhijo."
Tako je rekla poljſka kraljíza:
„Kaj vam pravim, moji vojaki,
Streljajte meni ſhe na veſelje,
Gódite meni ſhe na veſelje,
De dobila nasaj ſim ſhpanſkiga kraljí-
zha!" —

Dominikova Anzhika.

Anzhika Dominikova
Róshize je tèrgala,
Pervi púſhliz ſplétala,
S sánkami povésvala:
„Ta bo králju môjimu,
Ktéri je na Dúneju.“

Drugi puſhljiz ſpletala,
S sánkami povésvala:
„Ta bo brátu môjimu,
Ktéri je na Dúneju.“

Trétji púſhljiz tèrgala,
Róshize prebérala,
Se okróg sdaj saberní,
Húdi Tur'k sa njo ſtojí,
Príme bélo njé rokó,
Pélje v Turzhíjo jo s ſabó.

Anzhika tak govorí:
Kaj te prósim Túrek ti!
„Púſti k materi me v vaſ,
Ştóril boſh mi sláti zhaſ!“
„K’ máteri ne bóſh ti ſhla,
Dòkler níſi nóſezha.“ —
Anzhika komaj zhákala,
De bi bila nóſezha.
Anzhika tak govorí:
„Kaj te próſim, Túrek, ti!
Púſti k máteri me v vaſ,
Ştóril boſh mi sláti zháſ.“

Túrek tak ji govorí:
„Ti ne pôjdeſh k máteri,
De boſh nêſla ſinka s ſabó;
Şaj lepó to vídit’ bó.“
Anzhika kómaj zhákala,
De bi ſínka péſtvala.

Anzhika tak govorí:
„Kaj te próſim, Túrek ti!
Púſti k máteri me v vaſ,
Ştóril boſh mi sláti zhaſ.“

Túrek tak ji govorí:
„Sdaj ne pójdeſh k máteri,
Şpúſtil te ne bom nizh préd,
De bo ſín ſtar ſédem lét,
Şaj ſhe lépſhi vídit' bó
Ko bo ſínek ſhèl s tabo!
Ş' teſhko móra doshivét',
De je ſín ſtar ſédem lét.

Anzhika tak govorí:
„Kaj te próſim, Túrek ti!
Púſti k máteri me v vaſ
Ştóril boſh mi sláti zhaſ.“

Túrek tak ji govorí:
„Móram ti povédati,
Vſe toláshbe ſo sdaj prezh.
Kér ne pójdeſh níkdar vezh“. —
Anzhika pade, omedlí,
Duſho pri ti prizh' puſtí.

Ríbnifhka Alénzhiza.

Stóji, ftóji mi Ríbniza,
Na frédi je doliniza —
V nji pa je lépa kámriza,
Je v kámrizi Alénzhiza,
Katéra prelepó tezhè
Pretánke rishe fhlárofte.

Prifhel je Túrek hud po njó,
Potèrkal ji na kámrizo:
„Odprì Alénzhiza bersnó!“
Alénzhiza pa prav' takó:
„Bres mátere jes ne odprèm,
Nozój k nobènimu ne grèm;
Shli máti pa fo v Ljubljano
Po fúknjo mèni fvílnato.“

Potèrka v drúgo: „Alènzhiza!
Odprì mi vídit' brátiza,

Şaj je minílo pétnajſt lét,
Kar bil ſim jes na vójſki vjét.“

Alénzhiza mu li odprè,
In v kámrizo'k nji Túrek grè:
Po híſhi ſe preſhétata,
Sa róke ſe ſprijémata;
Prijél je nisko jo pod paſ,
Na kônjzha vèrshe jo ta zhaſ.

Alénka vpíje na veſ glaſ:
„Avbe! grof, ſlíſhite li tó,
Şte hôtli iméti me goſpó,
Naj bom sa váſho kúharzo!“

Şhe v drúgo vpije premozhnó:
„Avbe! grof, ſlíſhite li tó,
Şte hôtli me goſpó imét',
Sa híſhno dájte mêne vsét'!“

Şhe trétje vpíje na veſ glaſ:
„Avbe! o grof, to próſim vaſ,
Şte hòtli me goſpó imét',
Sa ſvinjarízo próſim vsét'!“

Is ſpánja grof ſe prebudí,
Takó mi právi, govorí:
„Bersh hlápzi kônje obſedlát!
Tak ſe hózhe sasdévat',
De mláda vpije Alénzhiza,
De njo Turzhín sdaj prozh peljá.

Konj grôſov obſedlán ſtojí,
Na njega ſe on saluzhí.
In prozh mozhno s kônjam derzhí,
De ogenj 's podkoví letí.
Doſhél blis' Gorizhje je vaſí
Turzhína, ki sh-njo prozh beshí.
'S sapaſa sdére ſvítli mezh,
Turzhínu vèrshe glávo prezh. —
„Si vídil Túrek ti letó,
Si hôtel vsét' Alénzhizo!“

Pét bandér.

Tur'k nabêre ſílno vojſkó,
Dálezh on potégne sh-njo,
Dálezh, tjé pod Béli grad,
S vôjſko míſli vſe ugnat'.

Şe bandéro primolí
Pervo, Tur'k tak govorí:
„To bandéro dôbro vém,
De gré ógerſkim ljudém."

„Shivôta grosnovítníga,
Şerzá pa ſo pobítiga —
Bom! berbom! vojaki mojí!
Vſak naj le napréj hití."

Ko ſe drúgo primolí,
Tur'k takó le govorí:
„To bandéro, dôbro vém,
De horvaſhkim gré ljudém."

„Oní budí ſo réſ ljudjé,
Pa ſe radí v ték ſpuſté —
Bom, berbom, vojáki mojí!
Vſak naj le naprej hití.“

Ko ſe trétje primolí
Túrek takó govorí:
„To bandéro, dôbro vem,
De gré ſhtájerſkim ljudém.“

„Ti ſo shivôta viſôziga,
Pa ſerzá gnilôbniga. —
Bom, berbom, vojáki moji!
Vſak naj le napréj hití.“

Şe zhvetèrto primolí,
Tur'k takó le govorí:
„To bandéro, dôbro vem,
De koróſhkim gré ljudém.“

Shivôta ſo debéliga,
Şerzá ſo grôsno léniga —
Bom, berbom, vojáki mojí!
Vſak naj le napréj hití!“

Ko ſe péto primolí,
Tur'k ſerdít sdaj sagromí,
Sgáne turſhki ſe voják,
De je ſtráha létel snak.

„To bandéro, dobro vém,
De ljubljánſkim gré ljudém —
Bégama, vojáki mojí!
Vſak naj sdaj nasáj hití.“

„Ti ſhtibálarſki tatjé
Hújſhi ſo kakor volzjé;
Téh ſe tréba nam je bat',
Slódji snájo vſe konzhát'.“

„Shivôta réſ ſo dròbniga,
Pa ſerzá hudôbniga,
Vſak naj úrno ſtran beshí,
Kdor odnêſti zhe koſti!“

Pégam.

Pégam jésdi po Dunaju,
Pred zeſarſkim dvoram obſtojí. —
Rekel je zeſarju ſvétlimu:
„Al imaſh junaka pod ſebój,
De bi ſe ſkuſil on s menój?“

Tako ſvetli zeſar govorí:
„Jeſt imam junaka pod ſebój,
De ſe she ſkuſi on s tebój;
Al mi je dalezh rameno
V krajnſki deshel' na Bélim-Kamenu.“
„„Zhe je bliso poſhljiva po-nj,
Zhe je dalezh piſhiva po-nj.
De bi ſe snaſhil pobizh mlad,
De bi na Beli-kamen snal!““ —
She ſe je snaſhil pobizh mlad,
De je na Beli-kamen snal.
Klobuk je vsel pod pasdiho,
V roké pa drobno piſmize.

Pobizh mi pa zhes polje gré,
Lambergar pa v linah ſtojí;
She tako pravi in govorí:
„K nam pa Dunajſki pobizh gré,
Novize neſe dunajſke.“
She mu hitro na proti gré.
Na ſtópnizah ſe ſrezhata.
S eno roko ga je objél,
Mu s drugo piſmize je vsél.
Tak materi je ſvoji djal:
„Kaj vam povém, mati moja!
Po-me je poſlal Pégam hud“
„„Pégam ima hudizha dva,
Ti imaſh Marijo in Bogá.
V hlevu imaſh konjízha bersiga,
K' ni ſédem lét is hleva bil,
Tudi ne mersle vode pil;
Pil je ſladko Rebulizo,
Sobal pſhenizo rumeno.““ —

Sede na konjízha bersiga,
Kteri tako terdo sdrizhí,
Ko ptiza pod nebam letí,
V enì nozh' in v dnev' je tam bil.

On dol' po Dunaju drizhí,
De ſhipe is óken leté.
Pégam pri koſilu ſedí,
In tako pravi, govorí:
„Oh, le ſim, le ſim moj lokaj!
Al je gromenje, al je treſk?"
„„Pa je goſpod Lambergar mlad."" —

Pégam ga h koſilu ravna;
Tako Lambergar govorí:
„Niſim priſhel ſe k teb' goſt'vat,
S tabo ſim priſhel ſe bojvat;
Priſhel ſim na roſo glavo,
In na tvoje bélo pero
Na konzu poslazheno lépo,
Sdaj bo pa v blat', potlazheno."

Tako mu Pégam govorí:
„Men' ſe ne ſmíli drugiga,
Ko tvoja ſrajza ſhpenatova,
Ki bo s kervjo premozhena."
Mu dalje Pégam govorí:
„Al gréva na zeſarſki dvór,
Al na Dunajſke ulíze?"

Tako je rekel Lambergar:
„Na dvor' ſe ſvinje kolejo,
In v ulízah babe prepirajo;
Tam ſantje ſe ne bijejo.
Midva gréva v ravno polje,
De bodo vidli vſi ljudjé,
In vſa goſpôda Dunajſka.“

Şta ſhla na ravno mi poljé,
Enkrat na proti sadírjata,
Endrujmu nizh ne ſtorita;
V drugizh na proti sadírjata,
Klobuka 's glav ſi sbijeta,
V tretjizh na próti sadírjata,
Pégamu glava odletí.
Lambergar jo je na mezh vjel,
Neſil zeſarju ſvétlimu.

Takó mu zeſar govorí,
„Kaj hozheſh pa plazhíla ti?
Al hozheſh ſto belih gradov?“
„„Naj jih le ſvétli zeſar bo
Devétdeſet ino devét,
De pa ſhe vezh ſhtevenja bo!“““

KASALO.

Opómba.

Predgóvor ſe bó drúgimu svésiku prilóshil. Tukàj ſe le napové, de je péſmi prizhujózhiga svésika nabrál ránki Emil Koritko.